No. 69. 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Woensdag 22 Maart.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 19den Maart.

De wetten waarop thans de aandacht gevestigd is, als eene proef zullende geven in hoe ver het ministerie op eene meerderheid kan rekenen in de kamers, zijn die op de apanages en op de verpligte aangifte in zake van komplot; de eerste bij de pairs, de laatste bij de afgevaardigden aanhangig. Door deze ontwerpen schijnt men die op de aanvraag van de geheime fondsen en de supplementaire credieten, welke echter toch spoedig aan de orde zullen komen, eenigzins uit het oog verloren te hebben. De toon der oppositie is steeds in den geest, als of het ministerie zich op den duur moeijelijk zal kunnen staande houden, daar hetzelve nu reeds zijnen invloed op de kamer van afgevaardigden verloren had, ten voorbeelde waarvan men bijbrengt de benoeming in de zitting van gisteren van den heer *Gouin* tot lid der commissie van onderzoek wegens den tabak; de kandidaten van het ministerie, de heeren *Duvergier de Hauranne* en *Laplagne*, hadden voor den heer *Gouin* moeten onderdoen, welke laatste voor een lid der oppositie gehouden wordt en gezegd een tegenstander van het monopolie-stelsel op den tabak te zijn.

Van den anderen kant beklaagt men zich zeer over het weinige dat tot heden door de kamer van afgevaardigden nog verrigt is. Elk jaar wordt in het begin der zitting den kostbaren tijd met langdurige redevoeringen over de discussien van het adres en andere staatkundige onderwerpen besteed, terwijl de zaken van wezenlijk nut tot het laatst der zitting worden opgehoopt en dan achtervolgelijk ijlings afgedaan. Zoo is het ook weder dit jaar gegaan. De kamer is nu bij de drie maanden bijeen en heeft behalve de jongste ontwerpen op het wegenstelsel, nog niets van belang afgedaan, maar schier al den tijd besteed met het adres van antwoord en de wet op de scheiding van regtsbedeeling. Onder de wetten waarvan de regeling reeds zoo lang hangende is gebleven, behoort die op den binnenlandschen en kolonialen suiker, waarvan het rapport nu gezegd wordt na Paschen te zullen gereed zijn. De commissie zou zich voor eene ontlasting van de regten op den kolonialen suiker verklaard hebben.

— Het gerucht van de onlusten te Amiens heeft zich bevestigd, doch het bedenkelijkst gedeelte daarvan, dat de troepen bijstand geweigerd hadden, is onwaar bevonden. Het verhaal door de *Charte* en het stedelijk blad van Amiens gegeven, komt hoofdzakelijk hierop neêr. Op voorstel van den raad was een besluit tot uitbreiding van het stedelijk octrooi genomen. Op den dag der invoering zocht een aantal lieden vooral uit de voorsteden, de perceptie te beletten en mishandelde de douanen. Een der belhamels werd gevat en gearresteerd, waarop tegen den avond talrijke groepen zich in de stad vormden en de in vrijheidstelling van den gearresteerde vorderden. De troepen kwamen onder de wapenen; na eenige aanmaningen reed de kavalerie in den draf op de menigte aan, die zich daarop ijlings verstrooide. De rust was sedert hersteld. Behalve de gezegde persoon, zijn nog een achttal lieden gearresteerd.

Het 41ste regiment van linie is heden van hier vertrokken, niet naar Amiens, zoo als het gerucht liep, maar om te Lyon garnizoen te houden.

— Sommige lieden meenen thans dagelijks in den *Moniteur* de aankondiging van het huwelijk des hertogs *van Orleans* te lezen, schoon andere beweren, dat zulks eerst in het officieel blad na de sluiting gebruikelijk is. De zaak zelve schijnt intusschen geklonken; het huwelijk zou te Versailles worden gesloten; de tijdsbepaling is nog onbekend.

— Het gerucht liep heden morgen in de hoofdstad, dat er onlusten te Lyon hadden plaats gehad.

— Sedert lang was men niet meer gewoon dat er ter beurze telegraphische depeches werden bekend gemaakt, daar dezelve gewoonlijk in het ministerieel avondblad worden opgenomen. Met bevreemding vernam men alzoo die welke gisteren ter beurze werd bekend gemaakt en verwonderde men zich bovendien, dat dezelve, schoon een niet onbelangrijk voordeel van *Evans* vermeldende, zoo weinig invloed op de fondsen had. Een en ander hielden echter spoedig op, toen men gisteren avond in *la Charte* eene tweede depeche las, die gezegd wordt eerst ten half vijf in den namiddag, alzoo na beurstijd ontvangen te zijn. Deze depeche doet zien dat de geheele onderneming van *Evans* mislukt is, en hij met overhaasting en groot verlies te St. Sebastiaan is terug gekomen. Dezelve is van den volgenden inhoud:

»Bajonne, 18 Maart.

» De aanval van den generaal *Evans* op Hernani is geheel mislukt, dewijl de karlisten eene versterking van 8 bataillons van den infant don *Sebastiaan* ontvangen hadden, die *Saarsfield* had verlaten. De teruggeslagen Christinos hebben in de grootste wanorde al de stellingen verlaten, die zij sedert den 10den in bezit hadden genomen, en zijn des avonds te St. Sebastiaan teruggekomen, waarheen hun 1500 gekwetsten waren vooruitgegaan. Een bataillon van de koninklijke engelsche marine heeft alleen stand gehouden en den terugtogt gedekt. *Espartero* is te Durango en *Saarsfield* te Los-Berios.”

Wanneer men zich herinnert wat voor een paar dagen omtrent de bewegingen der onderscheiden bevelhebbers van het leger der koningin gezegd werd, dat *Espartero* Durango had bemagtigd en *Saarsfield* in aantogt was, dan kan men aannemen, dat *Evans*, bij het bekomen van het berigt hunner bewegingen, gemeend heeft dat voor hem ook het oogenblik gekomen was om de beweging voort te zetten. *Saarsfield* echter, door de sneeuw, zooals ten minste in de depeche van gisteren gezegd werd, opgehouden en tot nabij Pampeluna teruggekeerd zijnde, heeft de infant don *Sebastiaan*, die met acht of tien bataillons tegen *Saarsfield* overstond, gelegenheid gehad zich om te keeren en de zijnen, door *Evans* bij Hernani aangevallen, bij te staan, met den uitslag zoo als in de telegraphische depeche wordt gemeld.

— Er worden thans uitvoerige verslagen omtrent het gevecht medegedeeld, dat den 10den dezer te Amezagana heeft plaats gehad. Daaruit blijkt dat de generaal *Evans* in den nacht van den 9den een loozen aanval in de rigting van Lesso en Renteria heeft doen bewerkstelligen, om daardoor de karlisten uit de geduchte sterkten van Amezagana te lokken. Dit gelukte hem; en bij het aanbreken van den dag was hij met weinig moeite meester van dezelve geworden. De karlisten ontvingen echter spoedig versterking en boden van uit de rotsachtige stellingen waarin zij de wijk hadden genomen een kloeken weêrstand. Deze krijgsverrigting, die om het weinige beleid, waarmede zij werd uitgevoerd, en om het nuttelooze doel daarvan, algemeen wordt gelaakt, heeft aan de zijde der christinos meer dan 1000 man buiten gevecht gesteld; onder de 850 gekwetsten die des avonds te St. Sebastiaan werden binnen gebragt, bevonden zich slechts 42 Engelschen. *Evans* moet dien dag overal geweest zijn waar het gevaar het grootst was. — De karlisten hebben nog geen 400 man dooden en gekwetsten gehad.

(Heden, uit hoofde van den zondag, geene fonds-notering.)

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 18den Maart.

Bij ukase van den 3den dezer heeft keizer *Nicolaas* bepaald dat van de granen die uit zijn rijk over land naar Pruissen worden uitgevoerd, in het geheel geene uitgaande regten zullen gegeven worden.

— Uit Mittau, in Koerland, schrijft men; dat terwijl zuidelijker gelegen landen gedurende dezen winter als onder de sneeuw bedolven lagen en zelfs noordelijk Afrika een barren winter heeft gehad, men daar bijna geen sneeuw heeft gezien, en de grond slechts door eene dunne ijskorst was overdekt.

— Uit hoofde van de ziekte des barons *v. Rothschild*, bevinden zich de vier gebroeders thans allen alhier.

— De russische gezant aan het oostenrijksche hof, *von Tatitscheff*, wordt in de maand Mei weder te Weenen terugverwacht. De stiefdochter van dezen gezant, de bekende gravin *Apraxin*, heeft de toestemming van haren souverein, den keizer van Rusland, om haar verblijf in Weenen te verlengen, ten einde over de opvoeding harer kinderen te waken, niet kunnen erlangen, en zal zich alzoo weder naar haren gemaal te Odessa begeven.

— Het dagblad van Venetie behelst het berigt dat de keizer van Oostenrijk, bij rescript van den 25sten der vorige maand, het gevraagde privilegie heeft toegestaan tot het aanleggen van een ijzeren spoorweg van Venetie naar Milaan. De actien van dien spoorweg zijn alle reeds geplaatst; men berekent dat men langs dezen weg in zes uren tijds van Venetie naar Milaan zal kunnen komen. — De baron *von Sina* zal van de door hem verkregene toestemming insgelijks spoedig gebruik gaan maken, en reeds in de volgende maand met het aanleggen van een spoorweg van Weenen naar Hongarije, over de zoo zeer bezochte badplaats Baden, een begin maken. Meer dan ooit wordt er thans van eene vermindering der Oostenrijksche strijdmagt gesproken; en meer bijzonder nog van de ontbinding der landweer. — De meeste Hongarijsche comitaten hebben zich aan de regering gewend om dezelve te bewegen den te openen Zevenbergschen landdag niet te Hermannstadt, maar, als te voren, te Clausenburg te doen plaats hebben.

— De Duitsche bladen hebben sedert eenigen tijd veel gesproken over den kwaden geest die onder het Hongaarsche landvolk zou

hoorschen en tijdingen van hier en daar voorgevallene onrustige bewegingen medegedeeld. In een berigt uit Hongarije van het begin dezer maand, worden deze tijdingen als overdreven en gedeeltelijk als geheel bezijden de waarheid voorgesteld. Wel was het waar dat de maatregelen die in den laatsten tijd aldaar genomen zijn, tot vermindering van lasten en verbetering van den toestand des lands, hoogelijk gevorderd werden; maar tevens was het ook waar dat men tegenwoordig geene bezorgdheid over de rust van dat land behoefde te koesteren.

— De groote Heer heeft aan een aantal Ulema's van de eerste klasse zijne voornaamste ridderorde geschonken. Hun invloed op den Sultan schijnt weder meer en meer toe te nemen.

— Brieven uit Alexandrie van het einde der maand Januarij houden in dat *Ibrahim* Pacha het bevelhebberschap in Arabie aan zijnen vader trachtte te bekomen, om den daar gedaalden roem des Onder-Konings weder op te luisteren. *Mehemed*-Ali zou hierin echter niet willen treden. — Uit Tripoli waren geene nadere tijdingen. De heer *Warrington* had eene aanklagt tegen den Pacha naar Konstantinopel gezonden.

ENGELAND.

LONDEN, den 18den Maart.

In de bladen dezer stad van den 18den dezer leest men nog dat denzelfden dag waarop in het Lagerhuis de zaak van de schooner *Vixen* was ter spraak gebragt, dat huis de begrooting voor de marine voor het volgend dienstjaar heeft goedgekeurd, volgens welke er gelden zijn aangevraagd voor het in dienst houden van drie-en-dertig duizend zeven honderd mariniers en matrozen.

In het Hoogerhuis heeft de graaf *van Ripon* den secretaris voor de kolonien eenige vragen gedaan omtrent den staat der zaken in Canada, en verlangd dat eene rekening der uitgaven van de derwaarts gezonden commissie van onderzoek aan het huis zou worden voorgelegd. Lord *Glenelg* heeft daarop geantwoord dat er geene zwarigheid werd gemaakt om aan dat verlangen te voldoen, maar dat het hem leed deed dat er aan de noodzakelijkheid der zending van die commissie getwijfeld werd.

— Dezer dagen is er door zekeren *Kearney* een aanslag op het leven van den onder-voorzitter der Oostindische compagnie, den heer *Loch*, gemaakt, ten gevolge waaraan deze verscheiden wonden heeft bekomen.

— Uit nadere mededeelingen, wegens de aanleiding tot de oneenigheden tusschen de Britsche Regering en de republiek Nieuw-Grenada, blijkt, dat de engelsche vice-consul te Carthagena, de heer *Russell*, in een twist met twee inboorlingen, een van welke een openbaar ambt bekleedt, gewond en in verzekerde bewaring is genomen, en dat aan de eischen tot zijne onverwijlde loslating en het hem verschaffen van vergoeding van eer, met uitbetaling eener som van duizend ponden sterling, benevens aan dien, dat alle autoriteiten over welke hij zich te beklagen heeft, dadelijk ontslagen zullen worden, niet is voldaan, waarop den admiraal *Halkett* als bevelhebber over de schepen in de Westindië, last gegeven is tot het in werking brengen der reeds vroeger vermelde gestrenge blokkade. De minister van buitenlandsche zaken der genoemde Republiek, de heer *Pombo*, beklaagde zich, in eene herwaarts gezonden nota, dat men niet heeft gewacht tot de vereischte inlichtingen waren gegeven.

— De senaat der Vereenigde Staten heeft den 17den laatstleden het rapport der commissie voor buitenlandsche zaken gehoord, die zich vereenigd heeft met de meening van den afgetreden President om nieuwe pogingen te doen tot vereffening der geschillen met Mexico en om, bij het overhoopt mislukken daarvan, het Congres zoodanige maatregelen aan te raden, als de eer der natie en de regten der beleedigde noord-amerikaansche burgers vorderden. Men is deswege nog tot geen ander besluit gekomen dan tot het laten drukken en verspreiden van gemeld rapport.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 21sten Maart.

Uit 's Hertogenbosch schrijft men van gisteren:

„In den nacht van den 18den dezer, circa twee ure, ontstond er brand in de gemeente Vught, nabij den molen, wijk Hijkant, in de huizinge bewoond bij *Hendrik Kluytmans*, welke zoo toenam dat, ondanks de spoedig aangebragte hulp, zoo der ingezetenen als van de aldaar gekantonneerd zijnde militairen der veldbatterij no. 12 het huis met stal en schuur, 14 stuks hoornvee en 3 paarden, alle bouwmansgereedschappen, hooi, stroo, granen, huismeubelen, kleederen van man, vrouw en zeven kinderen, in een oogenblik ten prooi der vlammen zijn geworden; de gezamenlijke schade wordt begroot op *f* 2000; de gebouwen behooren aan *F. J. van der Meyden* en zijn voor brandschade verzekerd. De oorzaak van die ramp is onbekend."

— Zijne Majesteit heeft aan onderscheiden personen te Mijnsheerenland en Goeree, wegens toegebragte hulp aan 's Rijks transportvaartuig *Bato*, schipper *Flamand*, bij gelegenheid dat het op zijne terugreis van het Spui naar Helvoetsluis door den hevigen storm van 25 December jongstleden is overvallen, geldelijke belooningen doen uitreiken.

— Door Zijne Majesteit is bepaald, dat van wege Hoogstdezelve aan den doctor *A. J. Jobert de Lamballe* en den geneesheer *Mare*, te Parijs, ieder eene gouden medaille, ter waarde van tien dukaten, zal worden uitgereikt, ter zake van door hen aan Hoogstdezelve aangeboden boekwerken van geneeskundigen aard.

— Bij het wapen der genie in Oostindië is als kapitein in zijnen rang overgeplaatst, de 2de kapitein ingenieur *A. H. Dibbets*, terwijl aan den 1sten kapitein *H. A. L. Bobsquet*, mitsgaders aan de 1ste luitenants van het corps ingenieurs, mineurs en sapeurs, *A. O. F. Schmoutziguer*, *C. W. van Vollenhoven* en *C. M. Mounier*, is vergund, om gedurende vijf jaren als gedetacheerd bij het wapen der genie aldaar dienst te doen.

Het spaansche actief, hetwelk eergisteren middag ter Antwerpsche beurs nog 26¼ en des avonds tegen 25¼ werd verhandeld, is gisteren [illegible] gedaald. Men schrijft deze daling toe aan de voor de zaak der christinos zeer ongunstige berigten. Gisteren (20 Maart) werd genoteerd: Belg. 100¼; O. Metall. 104; Braz. 85¾; Spaansche Ardoins 25 à 24½; Defered. 8½; Nap. renten 92½; R. Favoriete 59½; Stell. 92½; Rom. L. 101; dito Certif. te Antw. 98.

170ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIERDE KLASSE.

22ste Trekking: Nos. 17499, 3538, 11245, 5493, ieder een prijs van *f* 1000.

23ste — No. 12840, een prijs van *f* 1500.

GRAANMARKT

TE AMSTERDAM.

Van Vrijdag 20 Maart.

TARWE. — In consumtie in een doen; in entrep. bij partijdager verkocht: 130 ℔ n. Rijn. in entr. *f* 192, - 131 ℔ j. Gron. *f* 220; - 127 ℔ o. p. Pomm. *f* 230; - 125, 128 ℔ n. Vriesl. *f* 151, 175; - 125 ℔ n. Gron. *f* 157; - 125 ℔ dito Smet *f* 148; - 126 ℔ o. Pomm. *f* 223.

ROGGE. — Oude, mede als voren; nieuwe flaauw: 118, 120 ℔ Pruiss. *f* 154, 160, - 120 ℔ Pomm. *f* 150, - 115 ℔ gedr. *f* 135; - 120, 121 ℔ n. Overijss. *f* 136, 140.

GARST. — Flaauw; alleen verkocht: 104, 105 ℔ n. Old. winter in publieke veiling *f* 115.

HAVER — Zonder handel.

BOEKWEIT. — Prijshoudend: 118 ℔ Nijkerker *f* 146, 147.

ZAADMARKT.

KOOLZAAD. — 1 £ hooger; Cardinetiel 55 £; Zeeuwsch zomerzaad 43 £.

LIJNZAAD — Zonder handel.

RAAPOLIE. — Williger; per 6/w. *f* 38¾; vliegend 37 à 37½; Mei *f* 35½; Sept. en Oct. *f* 31¾ à 32; Nov. 31¼ à 32.

LIJNOLIE. — Per 6/w. *f* 55; vliegend *f* 59½.

RAAPKOEKEN. — *f* 58 à 64.

LIJNKOEKEN. — *f* 7½ à 10.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (20 *Maart*) was de notering der fondsen als volgt: Werk. Sch. 2½ pCt. 52 [illegible], dito 5 pCt. 100[illegible]; Kansb. *f* 22[illegible], [illegible]; Amort.-Synd. 4½ pCt. 93, 3½ Handelm. [illegible]; Ardoin. 25 [illegible], 24, 23[illegible]; Coup. [illegible] 46; Uitgest. 8½; Pass. 7[illegible]; Gel. [illegible]; Fr. 3 pCt. 79.

*** Ons geliefd jongste Zoontje HERMANUS LODEWIJK, werd ons heden door den dood ontrukt.

A. H. DRIJFHOUT VAN HOOFF,
AMERSFOORT, J. R. DRIJFHOUT VAN HOOFF,
17 Maart 1837. Geb. ELEMANS.

Men verlangt binnen *Breda* tegen 1o. Mei een KINDERMEISJE van 13 à 14 jaar, van brave Ouders, gezond gestel en vriendelijk voorkomen. Nader onderrigt bij de Uitgevers dezer.

Op Woensdag den 29 Maart 1837, des voormiddags 11 ure, zal, ten Huize en Herberge van J. HERSELMAN, te *Dinteloord*, door het Ministerie van den Notaris G. C. STRUYK VAN BERGEN, ten overstaan van den Heer Vrederegter van 't Kanton *Oudenbosch*, krachtens regterlijke autorisatie, ten verzoeke van ADRIANA TIMMERS, Weduwe ADRIAAN DU CLOO, en verdere belanghebbenden, worden geveild en finaal ter zelver ure verkocht:

Een HUIS, ERVE en TUIN, staande en gelegen in de Westachterstraat te *Dinteloord*, kadastre sectie F, No. 40, 41 en 42, groot 6 Roeden en 55 Ellen.

*** Op Donderdag den 30. Maart 1837, des voormiddags ten 10 ure, zal de Notaris G. C. STRUYK VAN BERGEN, te *Dinteloord* aan den Dijk van Dintelpolder, onder voorschrevene Gemeente, publiek (op dag) ten verzoeke van den Heer DIRK VAN DER MADE en Juffvrouw ADRIANA MARIS, Wed. C. FUYKSCHOT, presenteren te Verkoopen:

Ruim 300 IJPEN-, OLMEN-, ESSCHEN- en WILGENBOOMEN, allen staande aan den Dijk van Dintelpolder voormeld, zeer gemakkelijk langs water vervoerd te kunnen worden.

Zegt het Voort.

*** Door F. P. STERK, te *Breda*, is den 15. Maart 1837 aan het Stedelijk Bestuur ter vertaling in het Nederduitsch vertoond:

Galérie des Arts et de l'Histoire, composé des tableaux et statues les plus remarquables des musées de l'Europe et de plus de 100 sujets tirés de l'Histoire de NAPOLEON, gravés à l'eau-forte sur Acier par REVEIL, et accompagnés d'explications historiques, 700 gravures de Mythologie, Histoire et tableaux de Genre.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.